

Noteringar från VA-mötet i Gula Ladan 1 aug 2013

Gula Ladan fylldes på kvällen 1 aug av nära hundra personer som kom för att ta del av information om kommunens utredning om vatten och avlopp på Koster. Lasse Linusson och Helena von Bothmer från Kosternämnden och Torbjörn Stjernberg från Samhällsföreningen presenterade "Masterplan 2", dvs. den konsultrapport som nu diskuteras och kompletteras inom tekniska förvaltningen, samt resultaten från den enkät som besvarades av företrädare för mellan 30 och 40 procent av fastigheterna på Koster. (256 svar – men antalet fastigheter är inte helt lätt att utreda. Det är mellan 570 enligt uppgift i den fördjupade översiktsplanen och ca 790 enligt fastighetsregistret som troligen inkluderar obebyggda fastigheter). Under mötet presenterade även Sverre Halvorsen, representerande Företagarföreningen, sina synpunkter på vattenfrågan. På annat ställe på denna hemsida (se underlaget till mötet med kommunen 27 juni) presenteras dessa dokument, dvs. Masterplan 2, analys av enkäten, Sverres analys, liksom en redovisning som Helena gjort av Kosters Trädgårdars vattenlösning. I noteringarna härunder tas därför främst upp några av de många värdefulla och intressanta synpunkter och frågor som framfördes av publiken.

Först något om utredningen: I Masterplan 2 redovisas två alternativ vad gäller vattenförsörjning på Koster. Antingen skall en kraftig investering i en central avsaltningsanläggning göras för att försörja de bägge öarna, eller också skall ledningar dras under Kosterfjorden. I det första alternativet skall avloppsfrågan lösas genom investeringar i existerande reningsverk i Långagärde, och i det andra alternativet skall avloppet (vad som i facktermer kallas spillvatten) transporteras tillbaks till fastlandet. Kosteralternativet, dvs. "lokal VA-försörjning" är beräknat att kosta 45 milj för vattenverk, 8 milj för råvattenintag inkl ledningar, 15 milj för reningsverk, samt 93 milj för ledningsnätet mellan fastigheterna, totalt 161 milj. Alternativet med överföringsledning är beräknat att kosta 103 milj för lokala ledningsnätet, 13 milj för mottagningsstation och reservoarer mm på Koster, 50 milj för överföringsledningen, och 12 milj för Kosters andel av kostnader på fastlandet, totalt 176 milj.

Hur dessa kostnader skall fördelas på fastigheterna är osäkert och många frågor från publiken handlade om detta, exempelvis om fastigheter som idag är anslutna till kommunala nät skall vara med och dela på kostnaderna (svaret enligt konsultutredningen är troligen inte), och om fastigheter på Kyrkosund som investerat i gemensamt nät skall belastas även kostnader för det nya nätet.

Från publiken framfördes att de kalkyler som presenterats av konsulterna är i hög grad beroende av mycket osäkra antaganden om avskrivningstider, där avsaltningsanläggningen och reningsverket antas ha 25 års livslängd medan den nya och osäkra rörläggningen i det andra alternativet antas ha 50 års livslängd. Eftersom faktiska erfarenheter av de bägge alternativen saknas så är skillnader i avskrivningstid mycket tveksamma. Det är också troligt att investeringskostnaderna för avsaltningsanläggningar sjunker när teknologin utvecklas.

Vidare nämndes att begreppet fastigheter är mycket tveksamt när man diskuterar kapaciteten i nuvarande avsaltningsanläggningar. Solkoster, Ekenäs, Hamnen mm betraktas som vardera en fastighet men motsvarar i utnyttjande hundratals nya fastigheter. Vidare diskuterades om det stora ledningsnätet som knyter samman alla fastigheter verkligen är befogat. Vore det inte bättre att lösa vattenfrågorna och kanske även

avloppen ”lokal-lokalt”, dvs. separat för Kyrkosund (som nu har ett gemensamt nät), Brevik, Kile, osv. Även sårbarheten i en central lösning framfördes som argument för att utreda alternativet med ”Lokal-lokal” lösning. En närbesläktad synpunkt, som återkom från flera, var att konsultutredningen baseras på den fördjupade översiktsplanens (kallad FÖPens) optimistiska förhoppningar om 500 fastboende och kraftigt utökad turism. Vore det inte lämpligare med en successiv utbyggnad anpassad till den faktiska utvecklingen. De enskilda fastighetsägare med avloppssystem som kontaminerar grundvattnet bör åläggas åtgärda dessa – vilket är betydligt billigare än de föreslagna lösningarna. Rengöring och rening av vatten borde också kunna ske med mindre investeringar av enskilda fastighetsägare eller grupper av fastighetsägare.

Några underströk också att det vore värdefullt med ett mer detaljerat underlag vad gäller kvalitén och tillgången på vatten. ”Det finns tillräckligt med vatten på Koster” var en vanlig kommentar. En kommentar var att avloppsfrågan är den viktigaste frågan, inte tillgången till vatten. En inventering av både brunnar och avlopp vore befogat innan ett så pass stort beslut tas. Vidare underströks att många brunnar skulle kunna få betydligt bättre vatten om de rengjordes och tätades så att ytvatten inte rinner in. Stämningen i Gula Ladan kan enkelt karakteriseras som oroad och negativ till de planer som redovisas i Masterplan 2. Ett tredje alternativ med successiv utbyggnad borde utredas.

Vi nämnde att vi fått tillfälle redovisa våra synpunkter och vår oro för både tjänstemän inom Tekniska förvaltningen och politiker i Tekniska nämnden vid ett möte i juni där även konsulterna deltog. Intrycket var att vår oro togs på allvar. Kosternämnden, Samhällsföreningen och Företagarföreningen ser fram mot fortsatta diskussioner om VA planerna med kommunens företrädare. Göran Larsson framförde också att Kosternämnden gärna tar hjälp av sakkunniga sommarboende för att belysa kommunens utredningsförslag. Efter mötet nämnde en sommarboende planer på att skapa en facebookside för att kontinuerligt hålla varandra underrättade om VA-frågorna.